

Ці слова євангелиста Луки, а напевне і їх продовження, всі ми знаємо напам'ять. Вони такі звичні, що часом вже й не звертаємо на них уваги, але «жодна йота з Закону не перейде». Тому звернімо сьогодні увагу на ці слова в контексті найближчої неділі. Вона несе для нас два аспекти. Перше - святкування Дня матері. Безумовно, що Богородиці, як Матері Бога Вишнього Христа, Матері Церкви і Матері кожного християнина, в цей день належить особливе почитання. З цього випливає і друга подія - наша проща до Грушева.

Прощі є прекрасною побожною традицією. Люди віддавна ходять у чудотворні місця зі своїми проханнями та подяками. Найперше така подорож вимагає цілковитої довіри до Бога, абсолютного віддання себе Йому. І в тій довірі хто ж, як не Богородиця, показує нам приклад? Неодноразово ми чули про її доленосне для усього людства «так!»

Парадоксально, але Бог не вибирає людину для спокійного, безтурботного життя, але для виконання завдання, яке потребує від людини всіх її зусилля, цілу її. Бог кличе працівників(І) у свій виноградник, а не туристів. Безсумнівна довіра Марії до Бога полягала в її зв'язку з Ним, спілкуванні, молитві. Без вагань можемо ствердити, що проща теж є молитвою. А Богородиця, як Молільниця і Заступниця, стає нашою «Співпрочанкою». Ми знаємо, що Марія ходила на прощі до Єрусалиму, а раніше, ще як була юною, теж пройшла скажемо так своєрідну «прощу» - «рушила в дорогу в гірську околицю місто Юди».

Фраза Луки «в ті дні, вставши, Марія пустилася швидко в дорогу» може бути для нас добрим прологом до прощі.

Слова «в ті дні», якщо читати цілу главу, буквально означають дні після Благовіщення. Однак, можемо їх розуміти і в інший спосіб. Марія не пішла зненацька, не вирішила провідати родичку через те, що не мала роботи, ні. Вона вирушила в якісь конкретні «ті дні», дні, які вона вибрала, щоб вирушити в таку дорогу; дні, до яких вона готувалася і на які чекала.

Приготування до прощі включає дві сторони. Оскільки харчування, думаю, як завжди нам забезпечать, то не маємо особливої потреби перейматися через той матеріальний бік, хоч і він потрібен. Але від нас залежить духовна підготовка. Зазвичай кожен прочанин має певний намір, в якому йде прощу: це може бути прохання, подяка чи покаєння. Буває, що людина йде з цікавості. Всім відомий о. Юстин Бойко, організатор Унівських прощ, каже, що такий мотив теж не є злий сам по собі, але цю цікавість слід направити на Особу - Особу Христа. Подібно не є зле, коли хтось бажає зустрітися з друзями,

поспілкуватися... Тільки слід пам'ятати, що головним Другом, з Яким маємо прагнути зустрітися і поспілкуватися, а особливо на прощі, є Ісус Христос. «Прочанин є подібним до апостолів, які зростали у вірі і довір'ї до Ісуса, перебуваючи завжди при Ньому».

Не можна забути у підготовці до прощі і про святе таїнство Покаяння. Адже Сповідь, а відтак Причастя є практично невід'ємними частинами прощі. «В ті дні, вставши, Марія, пустилася в дорогу». Щоб іти - треба встати, щоб іти до Бога - треба встати з гріха.

У фізичному плані, ми, звісно також встанемо зранку, і пустимося швидко в дорогу. Дорога до Слесавети забрала в Богородиці від трьох до п'яти днів. Це не була легка дорога, а як чуємо гірська. Наша проща не займатиме і дня, і буде вона для нас мабуть легшою, ніж для молодій дівчини дорога в горах, але цей вчинок Марії записаний в Євангелії як постійний приклад для нас, заохота до постійної праці, незважаючи на різні навіть найприкріші моменти нашого життя. У своїй довірі до Бога ми покликані сказати «нехай станеться мені по твоєму слову» і продовжувати йти «в імені Господнім».

Пригадую одну матір, яка йшла десятиденну прощу з паралізованим сином. Хлопчику було 5 років. Цілу дорогу вона його везла, а місцями, де візок не міг їхати через велике болото, ліс чи трави, вона несла свого Артура на руках. Така довіра до Бога і таке свідчення віри заставило, мабуть, задуматися не одного. І я певний, що Богородиця не залишить без своєї опіки цю матір і її сина. Але лиш таке життя, коли ми щодня приймаємо Божу волю, принесе нам життя вічне. Митрополит Андрей Шептицький, звертаючись до української молоді у 1932 році, казав:

«Служба любови, мої Дорогі, не знає лаврів, так довго, як довго жертва ще не повна, а жертва одної хвилини не заступить довголітньої журавлиної праці. Не поривами одної хвилини, лише безупинним напруженням і безупинними жертвами але до крові і смерті многих поколінь двигається народ. І легше часами кров пролляти в одній хвилині ентузіазму, чим довгі літа з трудом сповнювати обов'язки і двигати спекоту дня, і жар сонця, і злобу людей, і ненависть ворогів, і брак довір'я своїх, і недостачу помочі від найближчих, і серед такої праці аж до кінця виконувати своє завдання, не чекаючи лаврів за перемогу, ані винагороди за заслугу!»

Не чекаючи лаврів, брати, свідчення своєї віри покликані дати і ми. Мета кожної прощі - допомогти з одного боку людині зрозуміти сенс свого життя та наблизити її до Бога, а з іншого - це можливість засвідчити свою віру і довіру до Бога перед іншими, щоб «вони,

убачивши наші добрі діла, прославляли Отця нашого, що на небі».

Нехай Пресвята Богородиця ласкаво прийме ту нашу жертву і молитву, щоб прийшовши до Грушева, ми почули її привітання і, як Іоан Хреститель в лоні своєї матері, «здригнулися», «затанцювали», зраділи та подібно Єлисаветі сповнилися Духом Святим, зшестя Якого у ці світлі дні П'ятидесятниці очікуємо. Незадовго після свята Зіслання ми повернемося до своїх домів, як і Марія повернулася до свого. Але нехай наша проща, як молитва, як свідчення нашої віри, наша постава довіри Богові, наша любов до рідних матерів і надалі тривають. І, звісно, не забуваймо тоді надалі прибігати під Покров Пречистої, величаючи Господа та співаючи Марії: «Благословенна ти між жінками». Амінь.

(бр. Андрій Кітик, травень 2012 р.Б.)